

Bediüzzaman Hazretleri'nin hılllet meşrebi

Bediüzzaman Hazretleri'nin geniş İslâmiyet dairesi içerisindeki Cadde-i Kübra-i Kur'âniye olan kendi uhuvvet mesleğinden tezahür eden "hılllet meşrebi" meselesine devam edelim inşaallah. Bu "hılllet meşrebi ve uhuvvet mesleği" Sahâbenin sırr-ı verâset-i Nübüvvet'le meşreb-i uhuvvetkârânesinden hisse almakta ve Sahâbe mesleğinin cilvelerini taşımaktadır. Bediüzzaman Hazretleri de "kendi husûsî meşrebini" kimlerden ders aldığını şöyle ifade etmektedir: "Yeni Said'in husûsî üstâdı olan İmam-ı Rabbânî, Gavs-ı Âzam ve İmam-ı Gazâlî, Zeynelâbidin (ra) hususan Cevşenü'l-Kebîr münâcâtını bu iki imamdan ders almışım. Ve Hazret-i Hüseyin ve İmam-ı Ali Kerremallahü Veche'den aldığım ders, otuz seneden beri, hususan Cevşenü'l-Kebîr'le daima onlara mânevî irtibatımda, geçmiş hakîkati ve şimdiki Risale-i Nur'dan bize gelen meşrebi almışım."¹ Böylece Risale-i Nur'dan bize gelen meşrebin kaynağı net olarak gösterilmiş oluyor. Çünkü Nur şakirtlerinin üstâdı İmam-ı Ali Radiyallahu Anh'tır ve Nur'un mesleğinde hubb-u Âli Beyt esâstır. Bunun içindir ki "Risâle-i Nur dairesi, Hazret-i Ali ve Hasan ve Hüseyin'in (ra) ve Gavs-ı Âzâmın (ks) ihbarat-ı gaybiyeleriyle, şakirtlerinin bu zamanda bir dairesidir."² "Adalet-i hakîkiye ile bu asırda insanları mes'ud edebilir bir istidatta bulunan, Risâle-i Nur'dur ve onun şahs-ı mânevîsi, Hazret-i Hasan Radiyallahu Anh'ın bir muavini, bir mütemmimi, bir mânevî veledi hükmündedir."³ Bu ehemmiyetli sırdan dolayıdır ki Risâle-i Nur'un şahs-ı mânevîsi bu ahirzaman asrında neşr-i hak, tecdid-i din ve imânî hakaikteki tecdid itibarıyla asırlardan beri Âli-i Beytin yapmış olduğu vazîfelerin mütemmimi ve tam beşinci halife ünvânına lâıyk bir konumundadır.

Demek ki Üstâd Bediüzzaman Hazretleri'nin Hazret-i Hüseyin ve İmam-ı Ali Kerremallahü Veche'den in'ikas eden meşrebi, verâset-i enbiya cihetinde gelen velâyet-i kübra yoluyla Cadde-i Kübra-i Kur'âniye olan Risale-i Nur mesleği ile ahirzamana taşınmış oluyor. Bu meşreb, İmam-ı Ali Kerremallahü Veche ile Efendimiz'in (asm) şahsiyet-i mânevîyesine intikal ediyor. Ayrıca Risale-i Nur için "Hazret-i Ebubekir-i Sıddîk (ra) ve Hazret-i Ömer (ra) ve Hazret-i Osman'ın (ra) meşrebini Risale-i Nur takip etmiş"⁴ denilmiştir. Öyleyse Risale-i Nur'un meşrebi tâ Asr-ı Sâadete, husûsan Hulefa-i Râşidin ve Ashâba bağlı bir meşrep olarak ehl-i imânî Asr-ı Sâadete rabtediyor. Böylece Risale-i Nur, asr-ı ahirzamanda Hulefa-i Râşidin ve Ashâbın muhtelif meşreplerini tevhid ederek "hılllet meşrebi" olarak tarif edilen çok ehemmiyetli bir meşrebi bizlere ders vermiş oluyor.

Bediüzzaman Hazretleri'nin talebesi Şamlı Hafız Tefik bir mektubunda Bediüzzaman Hazretleri'nin meslek ve meşrebi için "Üstâdım, bilâkis, Kâdirî meşrebi ve Şâzelî mesleği daha ziyade onda hükmediyor"⁵ tesbitlerini aktarmıştır. Üstâd Hazretleri de "Ben üç-dört cihetle Nakşî iken, Kâdirî meşrebi ve muhabbeti bende ihtiyarsız hükmediyordu. Fakat tarikatla iştigale ilmin meşguliyeti mâni oluyordu"⁶ demiştir. "Kâdirî icâzetnâmelerine göre tarikatın silsilesinin Hz. Ali'ye

(ra) ulaştığı görülmektedir.”7

Ayrıca “Hem Nurun takvâdârâne ve riyazetkârâne meşrebi, hem umûma ve en muhtaçlara, hattâ muarızlara ders vermek mesleği”8 meşreb ve meslek arasındaki ince çizgiye ışık tutmaktadır. Hulusi Ağabey ise “Eski Saîd’in hiddeti, yenisinde de vardır. Halbuki, Yeni Saîd, insanoğullarıyla izâa-i vakit etmemeli. Meslek ve meşrebi öyle iktiza ediyor”9 tesbitiyle Üstâdın meslek ve meşrebine dikkat çekmiştir. Üstâd Hazretleri de “Ve bilhassa ehl-i fazîletin en mühim meşrebi, acz ve fakr ve tevazu ile hayat-ı içtimâiye-i beşeriyeye karışmak tarzındadır. Lillâhilhamd, bu meşrep üstünde hayatımız gitmiş ve gidiyor”10 diyerek meşrebinin ince düsturlarını nazara vermiştir.

Bediüzzaman Hazretleri “mesleğimiz halîliye” tesbitiyle mesleğini Hz. İbrahim’e (as) bağlayarak verâset-i enbiya mesleğini nazar-ı dikkate sunmuştur. Böylece verâset-i enbiya mesleğinin geniş dairesine işaret ettiği görülüyor. “Hem madem Risale-i Nur’un mesleği hillettir. Ve Urfa ise, İbrahim Halilullah’ın bir menzildir. İnşâallah hillet-i İbrahimiye parlayacaktır.”11 Ayrıca “Risale-i Nur’un mayası ve meşrebi tefekkür ve şefkat olduğu cihetle, Hazret-i İbrahim’in (as) hususî meşrebi olan tefekkür ve şefkat noktasında tam tevafuk etmek sırrıyla...”12 denilen nokta Bediüzzaman Hazretleri’nin mesleğinin haliliye ve meşrebinin hillet olmasının sırrını taşıyor.

Bediüzzaman Hazretleri’nin “mahviyetkârâne meşrebi, müstenkifâne ve müstağniyâne halkın hürmetinden ve medihlerinden çekilmesi”ni13 zarurî kılıyor. Zâten Üstâd Hazretleri de, “Meşrebimizde surî ve muvakkat sohbet esâs ve lâzım değildir. Mânevî ve daimî sohbet yeter”14 demektedir. Hem “Risale-i Nur, İsm-i Âzam cilvesiyle ve ism-i Rahîm ve Hakîmin tecellisiyle zuhur ettiğinden, imtiyazlı hassası ‘Allahuekber’den iktibâsen celâl ve kibriya, ‘Bismillahirrahmanirrahim’den istifâzaten merhamet ve şefkat, ‘vehüve’l-azizü’l-hakîm’den istifâdeten hikmet ve intizamın esasları üzerine gidiyor. Onun ruhu ve hayatı onlardır. Sair meşreplerdeki aşk yerinde, Risale-i Nur’un meşrebinde müştakâne şefkattir. Ve re’fetkârâne muhabbettir”15 diyen Bediüzzaman Hazretleri “Hazret-i Hüseyin ve İmam-ı Ali Kerremallahü Veche’den” mervî meşrebinin düsturlarını böyle ifade etmiştir.

Netice-i kelâm: “Mesleğimiz halîliye olduğu için, meşrebimiz hillettir”16 diyen Üstâd Hazretleri “hillet meşrebi”ni şöyle izah etmiştir: “Hillet ise, en yakın dost ve en fedakâr arkadaş ve en güzel takdir edici yoldaş ve en civanmert kardeş olmak iktiza eder. Bu hilletin üssü’l-esası, samimî ihlâstır. Samimî ihlâsı kıran adam, bu hilletin gayet yüksek kulesinin başından sukut eder. Gayet derin bir çukura düşmek ihtimali var; ortada tutunacak yer bulamaz.”17

Dipnotlar:

1- Emirdağ Lâhikası-II, 2006, s: 361.

2- Emirdağ Lâhikası-I, 2006, s: 130.

3- Emirdağ Lâhikası-I, 2006, s: 139.

4- Barla Lâhikası, 2006, s: 238-39.

5- Barla Lâhikası,2006, s: 271.

6- Lem’alar, 2006, s: 78.

7- <http://www.sorularlarisale.com/makale/2472/kadiri.html>

8- Şuâlar, 2006, s: 784.

9- Barla Lâhikası, s: 120.

10- Lem’alar, 2006, s: 411.

11- Emirdağ Lâhikası-II, s: 785.

12- Şuâlar, 2006, s: 1108.

13- Şuâlar, 2006, s: 663.

14- “Onun kuvveti herşeye galiptir ve O herşeyi hikmetle yapar.” (İbrahim Sûresi, 14:4.)

15- Şuâlar, 2006, s: 1122.

16- Lem’alar, 2006, s: 395.

17- Lem’alar, 2006, s: 395.